

KULTURNO BLAGO ■ U TIJEKU RESTAURACIJA I KONZERVACIJA VRIJEDNIH ARTEFAKATA

Novi život bašćanskih mozaika

Kasnoantička bazilika na lokalitetu Sv. Nikola tisućljeće i pol skrivala je lijepe mozaičke elemente. Nakon što se dovrše postupci restauracije i konzervacije, vrijedni mozaici trebali bi biti vraćeni na mjesto njihova pronalaska i tamo prezentirani posjetiteljima tog arheološkog nalazišta

Mladen TRINAJSTIĆ

Trobrodna ranokršćanska bazilika sv. Nikole, sagrađena između 5. i 7. stoljeća na predjelu Mire između Baške i Jurandvora, iznimno je vrijedan, zanimljiv i atraktivan arheološki lokalitet. Opsežna arheološka istraživanja bazilikalnog sklopa s grobljem, zajedno s radovima sanacije i pripre-

nim zahvatima nužnim za njeno buduće prezentiranje, s prekidima traju još od 1996. godine, kad je ondje izvršeno saniranje dijela očuvanih podnih mozaika. Značajni doprinos uspješnosti radova tada je dao njihov voditelj i koordinator, arheolog i kustos Ranko Starac iz Pomorskog i povijesnog muzeja Hrvatskog primorja iz Rijeke.

Tijekom 2015. godine

predstavnicima Hrvatskog restauratorskog zavoda, uključivši se u projekt, izveli su i niz ponešto zahtjevnijih radova, a sve pod vodstvom dr. sc. Tončija Borovca – voditelja Odsjeka za zidno slikarstvo, mozaik i štuko.

Restauratorski radovi

– U prvoj fazi tih zahvata, prenosi nam bašćanski općinski načelnik Toni Juranić, angažman restauratora obuhvatio je podizanje mozaika s izvornog mjesta i njegovu pohranu u restauratorskoj radionici na splitskom Dračevcu, a u drugoj fazi restauratorskih radova atraktivni su mozaici prebačeni na novu, stabilniju i sigurniju podlogu. Kako ističe Juranić, s obzirom da još uvijek nije određen način, kao ni mjesto prezentacije tog vrijednog arheološkog nalaza, postupak prebacivanja mozaičkih elemenata na novu podlogu trebao bi osigurati mogućnost njihova

IZMEĐU 5. I 7. ST.

Trobrodna ranokršćanska bazilika sv. Nikole, sagrađena između 5. i 7. stoljeća

Kasnoantička bazilika na lokalitetu Sv. Nikola tisućljeće i pol skrivala vrijedne mozaike

vraćanja na izvorno mjesto pronalaska, kao i pohranu u zatvorenom prostoru poput muzeja ili pak galerije. Tako bi u svakom trenutku bila moguća njihova »bezbolna« demontaža i transport do mjesta njihova izlaganja.

Prezentacija »in situ«

Općinski načelnik se tijekom svoga nedavnog radnog posjeta Hrvatskom restauratorskom zavodu u Splitu pri-

klonio uvjerenjima stručnjaka da bi se, zbog značaja i ljepote samog arheološkog nalaza, konzervirani mozaik trebao prezentirati »in situ«, odnosno na njegovom izvornom mjestu.

Dakako, u takvom slučaju nužno je izvesti natkrivanje mozaika, i to u svrhu njegove zaštite, kaže Juranić dodajući da je jasno da takvi zahvati iziskuju značajna sredstva. Stoga će se s tom

opcijom, ipak, još neko vrijeme morati pričekati, naglašava naš sugovornik, ocjenjujući i da je, unatoč tome što se još uvijek nije definitivno odlučilo kako će i kada vrijedni mozaici iz ranokršćanske bazilike sv. Nikole biti prezentirani široj javnosti, okvirni plan bašćanske lokalne uprave da se ti zahvati realiziraju već tijekom veljače 2017. godine.

Načelnik Toni Juranić zadovoljan tijekom restauracije u splitskoj radionici i oduševljen ljepotom mozaika